

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-31

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
«____» _____ 2016 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія»
для студентів за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці»
денної та заочної форми навчання
НУВГП

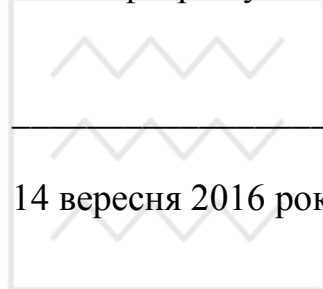
07-03-31 Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія» для студентів за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці» денної та заочної форм навчання. Рівне, НУВГП, 2016. – 11 с.

Розробник: Оксентюк Н.В., кандидат психологічних наук, ст. викладач кафедри суспільних дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільних дисциплін

Протокол № 2 від 14 вересня 2016 р.

Зав. кафедри суспільних дисциплін

14 вересня 2016 року

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Ю.П. Олексін

Робочу програму схвалено методичною комісією за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці»

Протокол № _____ від «___» _____ 2016 р.

Голова методичної комісії

_____

В.Л. Филипчук

«___» _____ 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань Напрямок підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань 1702 «Цивільний захист» Напрямок підготовки 6.170202 «Охорона праці»	За вибором	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й/3-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		4-й/6-й	
		Лекції	
		16 год.	2 год.
		Семінарські	
16 год.	4 год.		
Самостійна робота			
58 год.	84 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, СРС – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Вид контролю – залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 36 % до 64 %;

для заочної форми навчання - 7 % до 73 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Психологія» передбачає здобуття студентами уявлень про природу психіки людини, співвідношення природних (натуральних) і соціальних (культурних) чинників становлення та розвитку особистості.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів загальнолюдських компетенцій як складової інтегрованої характеристики фахівця пізнання закономірностей психічної діяльності та індивідуально-

психологічних властивостей особистості; формування потреби в особистісному розвитку, вмінь виявляти психологічні особливості інших людей та будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні відтворення;
- тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті;
- формування вмінь і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про людину для аналізу конкретних життєвих ситуацій.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, студент, вивчаючи дисципліну «Психологія», повинен

знати:

- закономірності становлення наукової психології; основний зміст науково-теоретичного психологічного знання (на відміну від знання стихійно емпіричного);
- психологічну структуру та основні підходи до вивчення особистості; зміст основних характеристик індивідуально-психологічного життя людини (здібності, характер, темперамент);
- значення та співвідношення пізнавальної (інтелектуальної) та емоційно-вольової (афективної) сфери у житті людини;
- структуру, функції та зміст основних видів діяльності;
- сутність спілкування як засобу міжособистісної взаємодії;
- значення та взаємовідношення процесів розвитку та саморозвитку;

уміти:

- володіти основними категоріями психолого-педагогічних знань та застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати задачі та визначати методи дослідження психологічних категорій (пізнавальні процеси, емоційна сфера, прояви індивідуальності);
- інтерпретувати дані досліджень та визначати напрями корекційної роботи з урахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологія як наука. Форми вияву психіки. Психологія особистості

Тема 1. Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки. Психологія як наука. Психіка та її розвиток. Рівні вияву психіки

Роль психолого-педагогічних знань в особистісному та професійному розвитку студентів. Основні цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки. як Психологія як наука: етапи становлення психології як науки; предмет та

об'єкт психологічного дослідження; основні категорії психології. Основні напрями (наукові школи) сучасної психології. Місце психології в системі наук; основні галузі психологічних знань. Методи психологічних досліджень.

Психіка та її розвиток. Рівні вияву психіки: свідомий та несвідомий.

Тема 2. Форми вияву психіки: сенсорно-перцептивний рівень пізнання

Сенсорно-перцептивний рівень пізнання: відчуття та сприймання. Сутність відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Закономірності і основні властивості відчуттів. Відчуття і діяльність.

Сутність сприймання. Класифікація і різновиди сприймання. Властивості й закономірності сприймання. Спостереження і спостережливість. Увага як умова адекватного сприймання. Сутність уваги. Види і характерні особливості уваги. Форми уваги. Уважність як властивість особистості.

Тема 3. Форми вияву психіки: раціональні форми пізнання

Раціональні форми пізнання. Сутність мислення. Класифікація видів мислення. Процес розуміння та розв'язування завдань. Прийоми і форми мислення. Інтелект.

Сутність мови і мовлення. Мова і мовлення як засоби задоволення пізнавальних потреб людини. Функції мови і мовлення. Різновиди та властивості мови і мовлення.

Сутність пам'яті. Теорії пам'яті. Загальна характеристика процесів пам'яті. Види пам'яті. Індивідуальні відмінності в пам'яті людини. Виховання пам'яті.

Сутність уяви. Функції уяви. Види і прийоми уяви. Розвиток уяви. Індивідуальні особливості уяви людини.

Тема 4. Форми вияву психіки: емоційно-вольова сфера людини

Емоційно-вольова сфера людини: емоції, почуття, воля. Сутність емоцій та почуттів. Теорії емоцій. Роль і функції емоцій і почуттів. Види почуттів. Основні емоційні стани. Форми переживання почуттів. Характерні особливості почуттів. Індивідуальні емоційні прояви.

Сутність волі. Вольові дії. Структура вольового акта. Вольові якості особистості. Вольова активність людини. Виховання волі.

Тема 5. Психологія особистості. Розвиток особистості та «Я-концепція», індивідуально-психологічні властивості особистості

Сутність особистості. «Людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність»: співвідношення понять. Основні вітчизняні та зарубіжні підходи до вивчення особистості. Основні властивості особистості. Структура особистості. Спрямованість особистості.

Загальна характеристика онтогенезу психічного розвитку особистості. Теорії розвитку особистості. Загальні закономірності становлення і розвитку особистості. «Я-Концепція»: її сутність та вплив на життєдіяльність. Соціально-психологічні закономірності професійного становлення особистості.

Індивідуально-психологічні властивості особистості: темперамент, характер, здібності.

Змістовий модуль 2. Особистість в діяльності і спілкуванні. Соціально-психологічна сфера особистості

Тема 6. Діяльність як форма активності особистості. Спілкування та міжособистісні стосунки.

Проблема діяльності у психології: виникнення та сучасний стан розробки. Структура діяльності. Основні види людської діяльності. Засоби діяльності, процес їх засвоєння. Творча діяльність.

Сутність спілкування. Основні характеристики спілкування та міжособистісних стосунків. Спілкування як обмін інформацією. Спілкування як міжособистісна взаємодія. Спілкування як міжособистісне розуміння та сприйняття людьми одне одного. Ділове спілкування.

Тема 7. Соціально-психологічна сфера особистості

Соціалізація особистості. Загальна характеристика процесу соціалізації. Соціальні групи, основні параметри, класифікація груп. Закономірності функціонування малих груп. Міжособистісні стосунки. Привабливість і взаємовплив. Механізми взаємовпливу. Типи міжособистісних стосунків. Феномени ідентифікації, рефлексії та симпатії. Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання. Функції та типологія конфліктів. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфліктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин				Кількість годин			
	Усього	л	с	сп	Усього	л	с	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Психологія як наука. Форми вияву психіки. Психологія особистості								
Тема 1. Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки. Психологія як наука. Психіка та її розвиток. Рівні вияву психіки	12	2	2	8	14	2	-	12
Тема 2. Форми вияву психіки: сенсорно-перцептивний рівень пізнання	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 3. Форми вияву психіки: раціональні форми пізнання	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 4. Форми вияву психіки: емоційно-вольова сфера людини	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 5. Психологія особистості. Розвиток	12	2	2	8	12	-	-	12

особистості та «Я-концепція», індивідуально-психологічні властивості особистості								
Разом - зм. модуль 1	60	10	10	40	62	2	-	60
Змістовий модуль 2. Особистість в діяльності і спілкуванні. Соціально-психологічна сфера особистості								
Тема 6. Діяльність як форма активності особистості. Спілкування та міжособистісні стосунки	13	2	2	9	14	-	2	12
Тема 7. Соціально-психологічна сфера особистості	17	4	4	9	14	-	2	12
Разом - зм. модуль 2	30	6	6	18	28	-	4	24
Усього годин	90	16	16	58	90	2	4	84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Психологія як наука	2	-
2	Пізнавальна діяльність особистості: сенсорно-перцептивна сфера	2	-
3	Раціональні форми пізнання. Уява як вища форма розумової діяльності	2	-
4	Форми переживання емоцій і почуттів. Виховання волі	2	-
5	Психологія індивідуальності	2	-
6	Особистість у діяльності і спілкуванні	2	2
7	Міжособистісні стосунки у групі	4	2
Разом		16	4

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної/заочної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 16 год. / 3 год.

Підготовка до контрольних заходів – 18 год. / 18 год.

Опрацювання окремих тем програми та їх частин, які не викладаються на лекціях – 24 год. / 63 год.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Психіка та її розвиток. Рівні вияву психіки: свідомий та	-	7

	несвідомий		
2	Увага. Спостереження. Спостережливість	4	7
3	Мова і мовлення як засоби задоволення пізнавальних потреб людини	4	7
4	Фізіологічне підґрунтя емоцій і почуттів. Теорії емоцій. Індивідуальні емоційні прояви	4	7
5	Ділове спілкування	4	7
6	Закономірності функціонування малих груп	4	7
7	Конфліктне спілкування	4	7
Разом		24	63

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Психологія» використовуються пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- розв’язання проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі

несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо); 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні справи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			
70%				30%			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
13	13	13	13	13	13	22	

T1, T2... T7

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90–100	Зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Психологія» включає:

1. **07-03-45 Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення з навчальної дисципліни «Психологія»** для студентів за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці» денної форми навчання / Н.В.Оксентюк.

– Рівне : НУВГП, 2016. – 25 с.

2. **06-10-48 Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Психологія»** для студентів усіх напрямів підготовки НУВГП заочної форми навчання /С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2013. – 15 с.

3. Конспект лекцій на паперових носіях.

4. Конспект лекцій на електронних носіях.

5. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.

6. Мультимедійні презентації до тем дисципліни «Психологія».

7. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

11. Рекомендована література

Базова

1. Кочубей А.В., Прохоров Б.І. Психологія: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 193 с.

2. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – К.: «Центр навчальної літератури», 2008. – 272 с.

3. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

Допоміжна

1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas: Довідник: Пер. з нім. / Худож. Герман і Катаріна фон Заальфельд; Наук. ред. пер. В.О. Васютинський. – К.: Знання-Прес, 2007. – 510 с.: іл.

2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).

3. Макарова Л.І., Гах Й.М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 116 с.

4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., випр. – К.: Вища шк., 2004. – 487 с.

5. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).

6. Основи психології : навчальний посібник / А.І. Веракіс, Ю.І. Завалевський, К. М. Левківський . – Киев ; Харьков : Р.И.Ф., 2005 . – 415 с.

7. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. – К., 2004. – 506 с.

8. Психологія: Підручник/ Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова. – 4-тє вид., стереотип. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

9. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).

10. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.

11. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

12. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

12. Інформаційні ресурси

1. Стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма. Напрямок підготовки 6.170202 «Охорона праці». – К., 2009.
2. Національна бібліотека ім.В.І. Вернадського / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
4. Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська, 44)/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)
6. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
7. Законодавство України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
8. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс] – Режим
9. www.mon.gov.ua

